

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Saaremaa Vallavolikogu
määrus
algtekst-terviktekst
17.05.2019
Hetkel kehtiv
RT IV, 14.05.2019, 6

Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord

Vastu võetud 26.04.2019 nr 7

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5, § 22 lõike 2 ning sotsiaalhoolekande seaduse § 14 lõike 1 ja 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Määrusega sätestatakse Saaremaa valla (edaspidi *vald*) elanikele ja vältimatu sotsiaalabi korras isikutele, kes ajutiselt viibivad valla territooriumil, valla ja riigi eelarve vahenditest osutatava sotsiaalhoolekandeline abi (edaspidi *abi*) taotlemise tingimused ja kord ning rahastamine.
- (2) Abi on valla poolt korraldatav sotsiaalteenus (edaspidi *teenus*) ja makstav sotsiaaltoetus (edaspidi *toetus*).
- (3) Käesolevas korras reguleerimata küsimustes rakendatakse sotsiaalseadustiku üldosa seaduse või sotsiaalhoolekande seaduse sätteid.

2. peatükk SOTSIAALHOOLEKANDELISE ABI KORRALDAMISE PÄDEVUS JA ÜLDISED PÕHIMÕTTED

§ 2. Abi andmise kord

- (1) Saaremaa Vallavalitsus (edaspidi *vallavalitsus*) osutab abi üldjuhul taotluse alusel või abivajaduse ilmnemisel.
- (2) Abivajadusest teada saamisel selgitatakse välja abi andmise vajadus ja ulatus. Vajadusel abistatakse isikut taotluse esitamisel või toimingute tegemisel, kui isiku abistamata jätmise korral jääksid tema õigused kaitseta.
- (3) Abivajaduse tuvastamisel selgitab vastutav ametnik välja isikule sobivaima abi, mis toetab abivajaja iseseisvat toimetulekut ning suutlikkust korraldada iseseisvalt oma elu.
- (4) Abi osutatakse hinnatud abivajadusest lähtuvalt ja abivajava isiku nõusolekul.
- (5) Vallavalitsus moodustab abi paremaks korraldamiseks ja abi andmise üle otsustamiseks alalise sotsiaalkomisjoni (edaspidi *komisjon*).

§ 3. Abi taotlemine

- (1) Abi saamiseks esitatakse üldjuhul kirjalik taotlus vallavalitsusele.
- (2) Taotluses märgitakse abi vajava isiku nimi, isikukood, elukoht, kontaktandmed, sotsiaalne seisund, teenuse või toetuse taotlemise põhjus ja taotluse esitamise kuupäev ning taotleja allkiri. Lähtuvalt abi liigist on vastutaval ametnikul õigus nõuda asja otsustamiseks vajalikke dokumentide esitamist.
- (3) Taotluse menetlemisel on vastutaval ametnikul õigus nõuda taotlejalt sissetulekut tõendavaid dokumente, sealhulgas väljavõtteid taotleja ja tema perekonnaliikmete pangakontodest, vara kasutamise lepinguid ja muid otsustamiseks vajalikke lisaandmeid ja dokumente, sealhulgas kulutusi põhjendavaid dokumente, teha kodukülastusi, saada andmeid teistelt füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt.

(4) Sissetulekute hulka arvatakse eelmise kolme kuu keskmine netotulu, väljaarvatud riigi- ja vallaelarvelistest vahenditest makstavad ühekordsed toetused ja puudega inimese sotsiaaltoetus.

(5) Sissetulekute korral, mida on makstud taotlejale või tema perekonnaliikmetele mitmeks kuuks ette või tagantjärele, võetakse hüvitise arvestamisel aluseks taotlemisele eelnenud kuue kuu keskmine netotulu.

(6) Puuduste esinemisel või ebapiisavate andmete korral annab ametiasutus taotlejale aja puuduste kõrvaldamiseks või täiendavate andmete esitamiseks. Võimalusel kogub ametiasutus andmeid andmekogude kaudu ise.

§ 4. Abi määramine

(1) Abi määramisel võetakse vajadusel arvesse abivajava isiku ja tema perekonnaliikmete sissetulekuid, üldist majanduslikku olukorda, taotluse põhjendatust ja tulemuslikkust olukorra leevendamisel, abivajava isiku enda panust toimetuleku tagamisel ning teisi olemasolevaid võimalusi olukorra lahendamiseks.

(2) Toetuste määrad kehtestab Saaremaa Vallavolikogu.

(3) Abi andmine otsustatakse kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest või muu hüvitisele õiguse tekkimise aluseks oleva sündmuse toimumisest, asjaolu saabumisest või tingimuse täitmisest arvates alates, kui muude õigusaktidega ei ole sätestatud teistsugust tähtaega.

(4) Abi andmise määramise eest vastutav ametnik võib suunata abi määramise otsustamise komisjonile.

(5) Komisjon võib erandkorras määrata abi käesolevas määruses ettenägemata juhtudel ja suuruses.

(6) Vallavalitsus võib delegeerida teenuste osutamise sotsiaalhoolekande seaduses esitatud nõuetele vastavale juriidilisele või füüsilisele isikule või teise kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutusele.

(7) Teenust osutatakse haldusakti või -lepingu alusel.

§ 5. Abi määramisest keeldumine

Abi määramisest võib keelduda juhul, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

1) taotleja on esitanud valeandmeid, jätnud nõutud lisadokumendid tähtajaks esitamata või keeldub muul viisil abi määramiseks vajalikust koostööst;

2) abivajava isiku ja tema seadusjärgsete ülalpidajate sissetulekud on piisavad, et tagada abivajava isiku abi eest tasumise.

3) abivajava isiku või tema pere liikmete kasutuses või omandis olevad vallas- ja kinnisasjad tagavad temale või tema pere liikmetele toimetulekuks piisavad elatusvahendid;

4) tööealine isik, kes ei tööta ega õpi, on mõjuva põhjuseta keeldunud osalemast tööturuteenusel või vallavalitsuse korraldatavas iseseisvale toimetulekule suunatud teenuses;

5) abivajav isik on eelnevalt määratud sotsiaalabi kasutanud mittesihipäraselt;

6) abivajaduse katavad muud riiklikud või kohaliku omavalitsuse toetused/teenused või muu abi.

§ 6. Abi rahastamine

(1) Abi osutamise eest võib võtta tasu.

(2) Vallavalitsuse ja vallavalitsuse hallatavate asutuste osutatavate teenuste hinnad kehtestab vallavalitsus oma korraldusega.

(3) Teenuse saajalt võetava tasu suurus oleneb teenuse mahust, teenuse maksumusest ning teenust saava isiku ja tema perekonna majanduslikust olukorrast.

3. peatükk TEENUSED

1. jagu Üldsätted

§ 7. Teenused

Valla poolt korraldatavad sotsiaalteenused:

1) koduteenus;

2) väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus;

3) tugisikuteenus;

4) isiku hooldus;

5) isikliku abistaja teenus;

- 6) varjupaigateenus;
- 7) turvakoduteenus;
- 8) sotsiaaltransporditeenus;
- 9) eluruumi tagamine;
- 10) võlanõustamine;
- 11) lapsehoiuteenus;
- 12) asendushooldusteenus;
- 13) järelhooldusteenus;
- 14) iseseisvat toimetulekut soodustav sotsiaalteenus;
- 15) viipekeele tõlketeenus;
- 16) kuulumisnõustamisteenus;
- 17) perelepitusteenus;
- 18) nõustamis- ja teraapiateenus;
- 19) vältimatu sotsiaalabi teenus;
- 20) toidupangateenus;
- 21) väljaspool kodu osutatav intervallhooldusteenus;
- 22) väljaspool kodu osutatav päevahoiuteenus.

2. jagu

Koduteenus

§ 8. Koduteenuse eesmärk

(1) Koduteenuse eesmärk on iseseisva ja turvalise toimetuleku tagamine kodustes tingimustes, säilitades ja parandades isiku elukvaliteeti.

(2) Koduteenuse osutamisel abistatakse isikut toimingutes, mida isik terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda sooritada kõrvalabi, kuid mis on vajalikud kodustes tingimustes elamiseks, nagu kütmine, toiduvalmistamine, eluruumi ja riiete korrastamine ning väljaspool eluruumi toiduainete ja majapidamistarvete ostmise ja muu asjaajamine.

§ 9. Koduteenust saama õigustatud isik

Koduteenust on õigus saada täisealisele isikul, kes vajab kodustes tingimustes elamiseks kõrvalabi käesoleva määruse § 8 lõikes 2 nimetatud toimingutes.

§ 10. Koduteenuse määramine

(1) Koduteenuse määramise otsustab vastutav ametnik.

(2) Koduteenuse määramise otsuses märgitakse teenuse osutaja, kõrvalabi tegevuste loetelu, maht ja osutamise tähtaeg.

3. jagu

Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus

§ 11. Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse eesmärk

Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla.

§ 12. Väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust saama õigustatud isik

Väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust on õigus saada isikul, kellel on ööpäevaringse hooldamise ja kõrvalabi vajadus ning kelle hoolduse korraldamine teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega kodustes tingimustes ei ole võimalik.

§ 13. Väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenusele määramine

Teenuse saamiseks ei ole vaja esitada käesoleva määruse paragrahv 3 lõikes 1 nimetatud taotlust. Õigustatud isikul on õigus pöörduda otse teenusepakkuja poole.

§ 14. Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse eest tasumine

(1) Isiku taotluse alusel tasutakse valla eelarvest väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse maksumuse osa, mis jääb katmata isiku enda ja tema seadusjärgsete ülalpidajate maksesuutmatuse tõttu.

(2) Tasu maksmise kohustuse üle võtmise otsustab vallavalitsus oma korraldusega, tuginedes komisjoni otsusele.

4. jagu Tugiisikuteenus

§ 15. Tugiisikuteenuse eesmärk

(1) Tugiisikuteenuse eesmärk on iseseisva toimetuleku toetamine olukordades, kus isik vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi. Kõrvalabi seisneb juhendamises, motiveerimises ning isiku suurema iseseisvuse ja omavastutuse võime arendamises.

(2) Last kasvatavale isikule tugiisikuteenuse osutamisel on täiendav eesmärk lapse hooldamise ning turvalise ja toetava kasvukeskkonna tagamine.

(3) Lapsele tugiisikuteenuse osutamise eesmärk on koostöös last kasvatava isikuga lapse arengu toetamine, sealhulgas vajaduse korral puudega lapse puhul hooldustoimingute sooritamine. Tugiisik abistab last arendavates tegevustes, juhendab ja motiveerib igapäevaelus toime tulema, abistab suhtlemisel perekonnaliikmetega või väljaspool kodu.

§ 16. Tugiisikuteenust saama õigustatud isik

Tugiisikuteenust on õigus saada:

- 1) lapsel, kes vajab abi psüühika- või käitumishäire tõttu;
- 2) last kasvatav isik, kes vajab abi lapse eest hoolitsemisel ning lapsele turvalise ja toetava kasvukeskkonna loomisel;
- 3) isik, kes vajab abi ning juhendamist igapäevastel olme- ja majapidamisküsimuste lahendamisel.

§ 17. Tugiisikuteenuse määramine

(1) Tugiisikuteenuse määramise otsustab komisjon.

(2) Tugiisikuteenuse määramise otsuses märgitakse lisaks sotsiaalhoolekande seaduse § 24 lõikes 3 toodule teenuse osutaja, eesmärk, teenuse maht ja teenuse osutamise tähtaeg.

5. jagu Isiku hooldus

§ 18. Isiku hooldus

Isiku hoolduse eesmärk on tagada isiku igapäevane toimetulek kodustes tingimustes.

§ 19. Isiku hooldust saama õigustatud isik

Hooldus seatakse hooldusvajadusega isikule (edaspidi *hooldatav*), kes vajab oma füüsilise või psüühilise erivajaduse tõttu kõrvalabi, juhendamist ja järelevalvet ning kellele on määratud puue.

§ 20. Isiku hoolduse määramine

(1) Hooldajaks määratakse isik, kes ei saa hooldamise tõttu töötada.

(2) Hooldajaks ei määrata üldjuhul isikut, kellel endal on raske või sügav puue.

(3) Hooldus seatakse ja hooldaja määratakse hooldatava ja hooldaja nõusolekul.

(4) Hoolduse seadmise ja hooldaja määramise otsustab komisjon.

(5) Isiku hoolduse määramise otsuses märgitakse hooldaja, teenuse eesmärk, hooldaja ülesanded ja teenuse osutamise tähtaeg.

6. jagu

Isikliku abistaja teenus

§ 21. Isikliku abistaja teenus

Isikliku abistaja teenuse eesmärk on suurendada isiku iseseisvat toimetulekut ja osalemist kõigis eluvaldkondades, vähendades teenust saava isiku seadusjärgsete ülalpidajate hoolduskoormust.

§ 22. Isikliku abistaja teenust saama õigustatud isik

Isikliku abistaja teenust on õigus saada täisealisel isikul, kes puude tõttu vajab füüsilist kõrvalabi igapäevaelutegevustes.

§ 23. Isikliku abistaja teenuse määramine

- (1) Isikliku abistaja teenuse määramise otsustab komisjon.
- (2) Isikliku abistaja teenuse määramise otsuses märgitakse lisaks sotsiaalhoolekande seaduse § 28 lõikes 2 toodule teenuse osutaja, maht ja teenuse osutamise tähtaeg.

7. jagu Varjupaigateenus

§ 24. Varjupaigateenus

Varjupaigateenus eesmärk on isikule ajutise ööbimiskoha võimaluse kindlustamine.

§ 25. Varjupaigateenust saama õigustatud isik

Varjupaigateenust on õigus saada isikul, kes on täisealine ja kes ei ole võimeline endale ööbimiskohta tagama.

§ 26. Varjupaigateenusele määramine

Teenuse saamiseks ei ole vaja esitada käesoleva määruse paragrahv 3 lõikes 1 nimetatud taotlust. Õigustatud isikul on õigus pöörduda otse vallavalitsuse lepingulise teenusepakkuja poole.

8. jagu Turvakoduteenus

§ 27. Turvakoduteenus

Turvakoduteenus eesmärk on tagada abivajajale ajutine eluase, turvaline keskkond ja esmane abi. Vajadusel tagatakse kriisiabi isiku psüühilise tasakaalu ja igapäevase tegevusvõime taastamiseks ning isiku hooldamine ja arendamine.

§ 28. Turvakoduteenust saama õigustatud isik

- Turvakoduteenust on õigus saada:
- 1) lapsel, kes vajab abi tema hooldamises esinevate puuduste tõttu, mis ohustavad tema elu, tervist või arengut;
 - 2) täisealisel isikul, kes vajab turvalist keskkonda.

§ 29. Turvakoduteenusele määramine

Teenuse saamiseks ei ole vaja esitada käesoleva määruse paragrahv 3 lõikes 1 nimetatud taotlust. Õigustatud isikul on õigus pöörduda otse vallavalitsuse lepingulise teenusepakkuja poole.

9. jagu Sotsiaaltransporditeenus

§ 30. Sotsiaaltransporditeenus

Sotsiaaltransporditeenuse eesmärk on võimaldada teenust vajaval isikul kasutada tema vajadustele vastavat transpordivahendit tööle või õppeasutusse sõitmiseks, avalike teenuste kasutamiseks või muudeks igapäevaeluks vajalike toimingute teostamiseks.

§ 31. Sotsiaaltransporditeenust saama õigustatud isik

Sotsiaaltransporditeenust on õigus saada isikul, kellel füüsilisest või psüühilisest erivajadusest tulenevalt esineb takistus isikliku või ühissõiduki kasutamisel.

§ 32. Sotsiaaltransporditeenuse määramine

(1) Sotsiaaltransporditeenuse määramise otsustab vastutav ametnik.

(2) Sotsiaaltransporditeenuse määramise otsuses märgitakse teenuse eesmärk, maht ning teenuse osutamise tähtaeg ja teenuse osutaja.

10. jagu Eluruumi tagamine

§ 33. Eluruumi tagamine

Eluruumi tagamise eesmärk on isikule eluruumi kasutamise võimaluse kindlustamine.

§ 34. Õigustatud isik

Eluruumi tagamise teenust on õigus saada isikul, kes ei ole sotsiaalmajanduslikust olukorrast tulenevalt võimeline enda ja oma perekonna vajadustele vastavat eluruumi tagama.

§ 35. Eluruumi määramine

(1) Eluruumi tagamise otsustab komisjon. Vallavara valitsemist reguleerivas määruuses sätestatud juhtudel kinnitab komisjoni otsuse vallavalitsus oma korraldusega.

(2) Eluruumi tagamise otsuses märgitakse teenuse osutamise tähtaeg ja teenuse eest tasumise põhimõtted.

11. jagu Võlanõustamisteenus

§ 36. Võlanõustamisteenus

Võlanõustamisteenuse eesmärk on abistada isikut tema varalise olukorra kindlakstegemisel, võlausaldajaga läbirääkimiste pidamisel ja nõuete rahuldamisel, vältida uute võlgnevuste tekkimist toimetulekuvõime parandamise kaudu ning lahendada muid võlgnevusega seotud probleeme.

§ 37. Võlanõustamisteenust saama õigustatud isik

Võlanõustamisteenust on õigus saada isikul, kellel on majanduslikud toimetulekuprobleemid, võlgnevused või oht võlgnevuste tekkimiseks ning kes ei ole võimelised iseseisvalt tekkinud või tekkivaid rahalisi kohustusi täitma.

§ 38. Võlanõustamisteenusele määramine

Teenuse saamiseks ei ole vaja esitada käesoleva määruuse paragrahv 3 lõikes 1 nimetatud taotlust. Õigustatud isik pöördub teenuse saamiseks vallavalitsusse.

12. jagu Lapsehoiuteenus

§ 39. Lapsehoiuteenus

Lapsehoiuteenuse eesmärk on toetada last kasvatava isiku toimetulekut või töötamist või vähendada lapse erivajadusest tulenevat hoolduskoormust.

§ 40. Lapsehoiuteenust saama õigustatud isik

Lapsehoiuteenust on õigust saada lapsel kuni selle kalendriaasta lõpuni, kui laps saab 18-aastaseks ja kelle elukoht on valla territooriumil.

§ 41. Lapsehoiuteenuse määramine

- (1) Lapsehoiuteenuse määramise otsustab komisjon.
- (2) Lapsehoiuteenuse määramise otsuses märgitakse teenuse maht ning teenuse osutamise tähtaeg ja teenuse osutaja.

13. jagu Asendushooldusteenus

§ 42. Asendushooldusteenus

- (1) Asendushooldusteenuse eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena.
- (2) Asendushooldusteenust osutatakse:
 - 1) pikaajalise ööpäevaringse teenusena;
 - 2) lühiajaliselt lapse hooldusõigusliku vanema või füüsilisest isikust eestkostja nõusolekul katkematult kuni 90 päeva;
 - 3) lühiajaliselt lapse hooldusõigusliku vanema või füüsilisest isikust eestkostja nõusolekul periooditi.
- (3) Asendushooldusteenust osutatakse hooldusperes, perekodus või asenduskodus.

§ 43. Asendushooldusteenust saama õigustatud isik

- (1) Käesoleva määruse § 35 lõige 1 punktis 1 nimetatud asendushooldusteenust on õigus saada lapsel kuni 18-aastaseks saamiseni järgmistel juhtudel:
 - 1) lapsevanem on surnud;
 - 2) lapsevanemale on tema piiratud teovõime tõttu määratud eestkostja;
 - 3) vanema hooldusõigus lapse suhtes on peatatud, seda on piiratud või see on täielikult ära võetud;
 - 4) laps on vanemast eraldatud.
- (2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud laps on enne 18-aastaseks saamist asunud õppima ja jätkab õppimist statsionaarses õppes või tervislikel näidustustel muus õppevormis põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppe tasemeõppes, siis on laps õigustatud asendushooldusteenust saama:
 - 1) hariduse omandamise korral kuni järgmise õppeaasta alguseni, kuid mitte kauem kui järgmise õppeaasta alguseni sel aastal, kui laps sai 19-aastaseks;
 - 2) õpingute katkestamiseni, kuid mitte kauem kui lapse 19-aastaseks saamiseni, või
 - 3) lapse 19-aastaseks saamise korral kuni järgmise õppeaasta alguseni.
- (3) Käesoleva määruse § 35 lõige 1 punktis 2 ja 3 nimetatud asendushooldusteenust on õigus saada lapsel kuni 18-aastaseks saamiseni juhul kui lapse hooldusõiguslik vanem või füüsilisest isikust eestkostja on andnud nõusoleku, et asendushooldusteenust osutatakse kuni 90 päeva või periooditi.

§ 44. Asendushooldusteenuse määramine

Asendushooldusteenusele suunatakse komisjoni otsusega.

14. jagu Järelhooldusteenus

§ 45. Järelhooldusteenus

Järelhooldusteenuse eesmärk on asendushoolduselt ja eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine.

§ 46. Järelhooldusteenust saama õigustatud isik

- (1) Järelhooldusteenust on õigustatud saama käesoleva määruse § 36 lõike 1 alusel asendushooldusel viibival täisealisel isikul, kes pärast põhi-, kesk-, kutse- või kõrghariduse omandamist jätkab järgmisel õppeaastal õppimist kutseõppe tasemeõppes, rakendusõrgharidusõppes, ülikooli bakalaureuse- või magistriõppes või bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppes:
 - 1) esmase õppekavajärgse nominaalse õppeaja lõpuni, kuid mitte kauem kui isiku 25-aastaseks saamiseni;

- 2) õpingute katkestamiseni, kuid mitte kauem kui isiku 25-aastaseks saamiseni, või
- 3) isiku 25-aastaseks saamiseni.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus võib tagada järelhooldusteenuse isikule, kes:

- 1) on kuni 21-aastane ega õpi ning kes kuni täisealiseks saamiseni viibis asendushooldusel või eestkostel;
- 2) on kuni 25-aastane ja õpib ning kes kuni täisealiseks saamiseni viibis eestkostel ja pärast põhi-, kesk-, kutse- või kõrghariduse omandamist jätkas järgmisel õppeaastal õppimist kutseõppe tasemeõppes, rakenduskõrgharidusõppes, ülikooli bakalaureuse- või magistriõppes või bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppes.

§ 47. Järelhooldusteenuse määramine

Järelhooldusteenusele suunatakse komisjoni otsusega.

15. jagu **Iseseisvat toimetulekut soodustav sotsiaalteenus**

§ 48. Iseseisvat toimetulekut soodustav sotsiaalteenus

Iseseisvat toimetulekut soodustav sotsiaalteenuse eesmärk on aidata taastada isiku iseseisvat toimetulekut ja aidata isik tagasi tööjõuturule.

§ 49. Iseseisvat toimetulekut soodustavat sotsiaalteenust saama õigustatud isik

Iseseisvat toimetulekut soodustavat sotsiaalteenust on õigus saada isikul, kes on toimetulekutoetust taotlev töövõimeline 18-aastane kuni vanaduspensioniealine isik, kes ei tööta ega õpi.

§ 50. Iseseisvat toimetulekut soodustava sotsiaalteenuse määramine

- (1) Teenuse saamiseks ei ole vaja esitada käesoleva määruse paragrahv 3 lõikes 1 nimetatud taotlust.
- (2) Iseseisvat toimetulekut soodustavale sotsiaalteenusele määramise otsustab vastutav ametnik.
- (3) Iseseisvat toimetulekut soodustavale sotsiaalteenusele suunamise otsuses märgitakse teenuse sisu, maht ja teenuse osutamise tähtaeg.

16. jagu **Viipekeele tõlketeenus**

§ 51. Viipekeele tõlketeenus

Viipekeele tõlketeenuse eesmärk on kuuljatega võrdse ligipääsu tagamine igapäevaeluks vajalikule asjaajamisele ja/või avalike teenuste tarbimisele.

§ 52. Viipekeele tõlketeenust saama õigustatud isik

Viipekeele tõlketeenust on õigus saada isikul, kes on kuulmispuudega ning kelle emakeeleks on viipekeel.

§ 53. Viipekeele tõlketeenuse määramine

- (1) Viipekeele tõlketeenuse määramise otsustab vastutav ametnik.
- (2) Viipekeele tõlketeenuse määramise otsuses märgitakse teenuse maht ja osutamise tähtaeg.

17. jagu **Kuulmisnõustamisteenus**

§ 54. Kuulmisnõustamisteenus

Kuulmisnõustamisteenuse eesmärk on tagada nõustamine kuulmisabivahendite kasutamise ja hooldamisega ning kuulmisabi ja kuulmisrehabilitatsiooniga seotud küsimustes.

§ 55. Kuulmisnõustamisteenust saama õigustatud isik

Kuulmisnõustamisteenust on õigus saada isikul, kellel on kuulmislangus ja tema pereliikmetel.

§ 56. Kuulmisnõustamisteenuse määramine

Teenuse saamiseks ei ole vaja esitada käesoleva määruse paragrahv 3 lõikes 1 nimetatud taotlust. Õigustatud isikul on õigus pöörduda otse vallavalitsuse lepingulise teenusepakkuja poole.

18. jagu

Perelepitusteenus

§ 57. Perelepitusteenus

Perelepitusteenuse eesmärk on vanemate vaheliste konfliktide lahendamisele kaasaaitamine nende lapse elukorraldust puudutavates küsimustes, samuti lapse huvisid arvestavate kokkulepete sõlmimine lapsevanemate vahel.

§ 58. Perelepitusteenust saama õigustatud isik

Lapsevanemad, kes vajavad abi oma lapse elukorralduslikes küsimuste kokkuleppe saavutamiseks.

§ 59. Perelepitusteenuse määramine

- (1) Perelepitusteenuse määramise otsustab vastutav ametnik.
- (2) Perelepitusteenuse määramise otsuses märgitakse teenuse maht ning teenuse osutamise tähtaeg ja teenuse eest tasumise põhimõtted.

19. jagu

Nõustamis- ja teraapiateenus

§ 60. Nõustamis- ja teraapiateenus

Nõustamis- ja teraapiateenus eesmärk on toetada lapse arengut ja pere toimetulekut.

§ 61. Nõustamis- ja teraapiateenust saama õigustatud isik

Nõustamis- ja teraapiateenust on õigus saada isikul ja perel.

§ 62. Nõustamis- ja teraapiateenus määramine

- (1) Nõustamis- ja teraapiateenus määramise otsustab vastutav ametnik.
- (2) Nõustamis- ja teraapiateenus määramise otsuses märgitakse teenuse eesmärk, teenuse maht ja teenuse eest tasumise põhimõtted.

20. jagu

Vältimatu sotsiaalabi teenus

§ 63. Vältimatu sotsiaalabi teenus

Vältimatu sotsiaalabi teenuse eesmärk on toiduabi ja/või riideabi kättesaadavaks tegemine.

§ 64. Vältimatut sotsiaalabi teenust saama õigustatud isik

- (1) Vältimatut sotsiaalabi teenust on õigus saada isikul, kes vajab kiireloomulist abi ning kes abi vajaduse hetkel viibib valla territooriumil.
- (2) Teenust on õigus saada seni, kuni õigustatud isik ei ole enam elatusvahendite kaotuse või puudumise tõttu sotsiaalselt abitus olukorras.

§ 65. Vältimatu sotsiaalabi teenuse määramine

Vältimatu sotsiaalabi teenuse määramise otsustab vastutav ametnik.

21. jagu

Toidupangateenus

§ 66. Toidupangateenus

Toidupangateenuse eesmärk on tagada isiku ja/või pere toiduainetega varustus.

§ 67. Toidupangateenust saama õigustatud isik

Toidupangateenust on õigus saada isikul ja/või perel, kellele on määratud jooksva kuul riiklik toimetulekutoetus või erandkorras isikule ja/või perele, kes on toimetulekuraskustes.

§ 68. Toidupangateenusele määramine

Toidupangateenuse määramise otsustab vastutav ametnik.

22. jagu Väljaspool kodu osutatav intervallhooldusteenus

§ 69. Väljaspool kodu osutatav intervallhooldusteenus

Väljaspool kodu osutatava intervallhooldusteenuse eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt toime tulla ning vajab seetõttu ööpäevaringset lühiajalist tuge.

§ 70. Väljaspool kodu osutatavat intervallhooldusteenust saama õigustatud isik

Väljaspool kodu osutatavat intervallhooldusteenust on õigus saada isikul, kellel on ööpäevaringse hooldamise ja kõrvalabi vajadus ning kelle hoolduse korraldamine teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega kodustes tingimustes ei ole võimalik.

§ 71. Väljaspool kodu osutatavale intervallhooldusteenusele määramine

Teenuse saamiseks ei ole vaja esitada käesoleva määruse paragrahv 3 lõikes 1 nimetatud taotlust. Õigustatud isikul on õigus pöörduda otse teenusepakkuja poole.

23. jagu Väljaspool kodu osutatav päevahoiuteenus

§ 72. Väljaspool kodu osutatav päevahoiuteenus

Väljaspool kodu osutatava päevahoiuteenuse eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel vajab ajutist päevast tuge.

§ 73. Väljaspool kodu osutatavat päevahoiuteenust saama õigustatud isik

Väljaspool kodu osutatavat päevahoiuteenust on õigus saada isikul, kellel on päevane hooldamise ja kõrvalabi vajadus ning kelle hoolduse korraldamine teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega kodustes tingimustes ei ole võimalik.

§ 74. Väljaspool kodu osutatavale päevahoiuteenusele määramine

Teenuse saamiseks ei ole vaja esitada käesoleva määruse paragrahv 3 lõikes 1 nimetatud taotlust. Õigustatud isikul on õigus pöörduda otse teenusepakkuja poole.

4. peatükk TOETUSED

1. jagu Üldsätted

§ 75. Toetuste liigid

Valla eelarvest makstavad toetused on:

- 1) sünnitoetus;
- 2) matusetootus;
- 3) toimetulekutoetus;
- 4) hooldajatoetus;
- 5) sissetulekust sõltuv sotsiaaltoetus;
- 6) erakorraline toetus;
- 7) raske ja sügava puudega laste erivajadusest tingitud toetus.

2. jagu Toetused

§ 76. Sünnitoetus

- (1) Toetust on õigus taotleda Saaremaa vallas alaliselt elaval lapsevanemal, kes on vähemalt kuus kuud enne lapse sünni rahvastikuregistrisse sisse kantud valla elanikuna ning tingimusel, et lapse esmaseks elukohaks on rahvastikuregistri andmetel vald.
- (2) Toetus makstakse eestkostjale, kui lapsel on määratud kohtuotsuse alusel eestkostja.
- (3) Toetus makstakse iga vastsündinud lapse kohta.
- (4) Toetust ei maksta, kui laps sünnib surnult.
- (5) Toetust makstakse õigustatud isikule kuni kolm kuud peale lapse sünni.
- (6) Toetuse määramise otsustab vastutav ametnik.

§ 77. Matusetootus

- (1) Matusetootust on võimalik taotleda matuse korraldajal matuse korraldamise kulude osaliseks hüvitamiseks surmatõendi alusel kuni kolm kuud peale isiku surma.
- (2) Üldjuhul makstakse toetust rahvastikuregistrijärgse Saaremaa valla elaniku surma korral matuse korraldajale.
- (3) Erandkorras makstakse toetust rahvastikuregistrijärgse Saaremaa valla elanikule, kes korraldab matused isikule, kellel puudus rahvastikuregistrijärgne elukoht või kelle matuse kulude hüvitamiseks ei olnud võimalik saada toetust lahkunud isiku elukohajärgsest kohaliku omavalitsuse üksusest.
- (4) Toetuse määramise otsustab vastutav ametnik.

§ 78. Toimetulekutoetus

- (1) Toimetulekutoetus määratakse ja makstakse üksi elavale isikule või perekonnale sotsiaalhoolekande seadusega kehtestatud ulatuses, tingimustel ja korras.
- (2) Toetuse määramise otsustab vastutav ametnik.

§ 79. Hooldajatoetus

- (1) Toetus määratakse raske ja sügava puudega isiku hooldajale, kes on määratud hooldajaks käesoleva määruuse paragrahv 20 alusel.
- (2) Toetuse määramise otsustab vastutav ametnik.

§ 80. Sissetulekust sõltuv sotsiaaltoetus

- (1) Toetust makstakse isiku toimetuleku tagamiseks.
- (2) Toetust on õigustatud saama isik, kelle eelmise kolme kuu keskmine netosissetulek peale kolme kuu eluaseme kulude, ülalpidamiskohustuse täitmiseks makstud elatise ja eluasemelaenu kulude maha arvestamist on väiksem kui riiklik kehtestatud kahekordne toimetulekupiir pere liikme kohta. Eluasemekuludeks loetakse sotsiaalhoolekande seaduse § 133 lõigetes 5 loetletud kulud.
- (3) Toetust on õigus taotleda kolme kuu jooksul pärast nende kulutuste tegemist, milleks toetust taotletakse, või pärast sündmust, mille korral toetust makstakse.

(4) Toetuse taotlemisel on vaja esitada kuludokumendid, milleks toetust taotletakse.

(5) Toetuse maksimaalne piirmäär on aastas kahekordne toimetulekupiir pereliikme kohta. Puudest tingitud lisakulud hüvitatakse juhul, kui kulud ravimitele ja abivahenditele ühes kuus on suuremad puuetega inimeste riiklikust sotsiaaltoetusest.

(6) Toetuse määramise otsustab vastutav ametnik.

§ 81. Erakorraline toetus

(1) Toetust on õigus taotleda õnnetusjuhtumi korral raskesse majanduslikku olukorda sattunud isiku või perekonna konkreetse olukorra leevendamiseks.

(2) Toetuse määramise otsustab komisjon.

§ 82. Raske ja sügava puudega laste erivajadusest tingitud toetus

(1) Toetust on õigus taotleda raske või sügava puudega lapse vanemal lapse puudest tingitud konkreetse olukorra leevendamiseks ja abivahendite ning lapse erivajadusest tingitud muude kulude hüvitamiseks.

(2) Toetuse määramise aluseks on lapse juhtumiplaanis märgitud toetusvajadus. Toetuse määramise otsustab komisjon.

5. peatükk JÄRELEVALVE

§ 83. Järelevalve ja arvestuse pidamine

(1) Järelevalvet teenuste osutamise üle teostab vallavalitsus.

(2) Teenuste korraldamise ja teenuse osutamise üle arvestuse pidamise eest vastutab vallavalitsuse sotsiaalvaldkonna eest vastutav struktuuriüksus.

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 84. Määruste kehtetutuks tunnistamine

Määrusega tunnistatakse kehtetuks:

- 1) Saaremaa Vallavolikogu 26. jaanuari 2018. a määrus nr 1 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“;
- 2) Saaremaa Vallavolikogu 21. juuni 2018. a määrus nr 33 „Asendus- ja järelehooldusteenuse osutamise tingimused ja kord“;
- 3) Saaremaa Vallavolikogu 10. veebruari 2018. a määruse nr 2 „Sotsiaaltoetuste määrade kehtestamine“ § 1 lõige 3.

§ 85. Määruse rakendamine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajast avaldamist ning rakendatakse tagasiulatuvalt 1. maist 2019.

Tiiu Aro
vallavolikogu esimees